BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich
XVII 1.117

W. Uda;

VITÆ, GESTA ET MIRACVLA,

Sanctorum Quinq; Fratrum Polonorum Eremitarum Casimiriensium, Ordinis S. Romualdi Abbatis Camaldul:

IOANNIS, BENEDICTI, MATTHÆI, ISAACI, CHRISTINI, Martyrum, simulque & aliorum sociorum eorum, ATHANASII, LAVRENTII, & BOGVMILI: ex variis Authoribus, diuersisque fragmentis breuiter collectę, & nunc primum in lucem

Æditæ:

AVTHORITATE
ILLVSTRISSIMI DOMINI BERNARDI
Macieiowski, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Archiepiscopi Gnesnensis,
1606.

A MARTINO BARONIO IAROSLA-
uiense Clerico,

Pars Prima.

Deus qui gloriatur in consilio Sanctorum, magnus & terribilis super omnes, qui in circuitu eius sunt.
PSALM 88.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.
Superiorum permissu.

CRACOVIAE, *Basilius Skalski impressit, Anno Domini, M. DC. X.*

INSTYTUT OSSOLINSKICH
806

Approbata.

Romæ Anno 1602. Frater Ioannes Maria Vercellensis, Magiſter Sacri Palatii, vidit & approbauit.

Cracouiæ Anno 1604. Illuſtriſs: Dominus Claudius Rangonius Comes, Sedis Apoſtolicæ Pauli Quinti Legatus, Epiſcopus Regii, & Princeps, ad Sereniſs: Sigiſmundum Tertium Regem Poloniæ, confirmauit ſuo robore.

Ac per R.dum D. Andream Schoneum, S. T. & Iuris vtriuſq; Doctorem, protunc Vniuerſitatis Crac: generalis ſtudii Rectorem approbatę, & in lucem vt ædetur permiſſum, 1608.

Sanctæ Eccleſiæ Romanę Catholicę, & eius Pontifici Maximo, diuina prouidentia Domino noſtro Paulo Quinto iudicio ac authoritati feliciter, omnia ſubiicio, in qua, & pro qua, millitamus.

XVII - 1117 - III

Iustus autem, si morte præocupatus fuerit, in refrigerio erit. Sapientiæ 4. (Chrisostomus Homil: 11.

Martyrem enim non facit pœna, sed causa. Aug: Epi: 166.

Prætiosa in conspectu Domini mors sanctorū eius. Ps. 115.

Sanctorum quoque Martyrum, & aliorum cum Christo viventium sancta corpora, quę viua membra fuerunt Christi, & templum Spiritus Sancti, ab ipso ad æternam vitam suscitanda, & glorificanda, à fidelibus veneranda esse: per quę multa beneficia à deo hominibus præstantur. Sanctum Concilium Tridentinum de inuocatione & veneratione sanctorum. Sess. 25.

Quisquis honorat Martyres, Christum honorat: & qui spernit Sanctos, spernit & Dominum Deum. Cuncti enim Martyres deuotissime percollendi sunt; sed specialiter ii venerandi, quorum Reliquias sanctas possidemus. D. Stanislaus Hosius Cardinalis Polonus, lib: Confess cap: 58. de laudibus sanctorum. S. Aug. de ciuita: Dei lib: 20. cap. 21. Ambro hom: 11.

Sanctorum gaude colloquio, per ipsos enim Deus tibi manifestabitur: semper aliquid lucri ex sanctorum speculatione, consequi adnitere, formam quoque & aspectu eorum obserua. ambo enim prodesse solent, verùm sanctos ab operibus dignosce: à fructu enim omnis discernitur arbor. Sanctus Nilus Episcopus Gassę Martyr, apud S. Isidorum, Senten. fol. 180.

Ecce elongaui fugiens, & mansi in solitudine & expectabā eum, qui saluum me fecit à pusillanimitatē spiritus & tempestate. Tetigit autem hoc & iustos tentatio mortis & commotio in eremo facta est multitudinis: sed non diu permansit ira tua, properans enim homo sine quærella deprecari pro populo, proferens seruitutis suę scutum, orationem, & per incensum deprecationē allegans, restitit iræ. Sap. 18. Psal: 54.

Sacer Ordo Eremitarum Camaldulensium, Sanctos sui Ordinis, habet XXII. Beatos verò habet LXXX. Sanctimoniales sanctas habet VIII. miraculis diuinis claros, multorum authorū communis consensus fidem facit, satis fideli credere. Mea opinio est, quod in scriptis inuenimus, hoc testamur.

IN ARMA ILLVSTRISS: DOMINI, DOMINI MARTINI SZyſzkowski, Epiſcopi Plocenſis.

Tendit in excelſum factis Siskouia proles,
Haud minus ex auitis nobilis vſque ſuis.
Hæc tantum illa domi, externis quoque fulget in oris
Iuſtitię cultrix prouida larga, pia
Hinc eſt grata bonis, heroibus, inde vetuſto,
Stemmate conſtanter florida ſurgit, ouat.

Author, felicia arcana Dei, ſemper gaudere diu faxet.
Illuſtriſs.

ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISSI in Christo Patri Domino,

DOMINO MARTINO

SZISZKOWSKI, DEI ET APOSTOLICAE sedis gratia, Episcopo Plocensi, ac Senatori Regni Poloniæ, Mœcenati suo collendissimo:

Perpetuam felicitatem precatur.

INcolæ cælestis curiæ, Illustrissime ac Reuerendissime Domine, licèt huius mortalitatis soluti corpore, in Apocal. 3.
Regalibus cum Christo resideant sedibus, iuxta illud.
Qui vicerit, dabo illi sedere mecum in throno: scientes Epiphan: hæresi 26
se ad tam sublime maiestatis solium, non nisi demissionis animi, euectos esse gradibus, nobis non absimilem
optantes in amplissimo cælestis illius Hierusalem domi- Amb: sec. 91.
cilio sessionem, vias non alias, nisi quibus ipsi in hanc ascenderunt palmam, & apprehenderunt fructus eius, commendatam posteritati relinquere voluerunt: nec ad hæc vsq; tempora cessant inculcare, exem- D. Stanisl.
plisq; suis, etiam ergastulo corporis emissi conantur inuitare. Ecquod enim Hos. Car.
maius, & efficacius animi demissionis incitamentum, in eorum exemplis ex- Conf. lib.
pressum apparet, quàm quòd vitæ suæ ad imitandum nobis exempla proposita, cap. 58.
nolunt (licèt nulli iam subiecti mortalitatis corruptioni) nisi sub mortalis alicuius viri tutela, & patrocinio, in lucem edi. Quapropter, cum necdum hisce nostris temporibus, gloriæ inanis cesset cupiditas, magni nominis vana existimatio, ingens diuitiarum desiderium, ecce vitæ sanctitate, & morum probitate illustres viri Eremitæ Poloni Camaldulenses, Casimiriæ in maiori Polonia olim sepulti, qui ad sedanda, & ex animis nostris euellenda tot scelerum venena, ex densis silentii latebris, & obsitis Syluestrium dumetorum angulis, erumpere satagunt, clamantes cum Salomone: Filii Adam, audite. Quid vobis cum terrenis diuitiis? quæ nec veræ, nec vestræ sunt? Quid cum temporali vana gloria, quam ab inuicem accipitis? Gloriam vos quærere veram docet

Apostolus; Gloria vestra (inquit) est, testimonium conscientiæ vestræ diuq; clamantes opaca linquunt lucorum domicilia, virtutum suarum facibus accensis, duces se in errorum tenebris conantur præbere hominibus, veram veri monstrare viam honoris, veram virtutum ambire gloriam: Sed nolunt in lucem prodire nisi auspicatò, & ductu tuo Illustrissime Domine, cupientes sub tutela tua, sub tua protectione & patrocinio, pro vtilitate communi suas relinquere sessiones, abditosq; syluarum angulos, cum Diuo clamare Apostolo: Imitatores nostri estote sicut & nos Christi Hanc igitur amicorum Dei Sanctam cateruam, quam tibi Præsul Reuerendissime, mente promptissima, & deuota offero & toti mortalium generi ad imitandum, tuæ beneuolentiæ vexillis præeuntibus, tanquam lucernas diuino ardentes amore, sed hactenus sub modis reconditas, super candelabrum imponens, vt omnibus qui illorum lecturi sunt vitæ exempla, luceant propono benigne sub tuum Patrocinium suscipe, certò tibi persuadens, si tui patrocinii dextera è tenebris eos eduxeris in terris, illorum vicissim tutelam, & patrocinium, te experturum in cælis. Habes simul & alios, quorum si genus spectare velis, clarißimos: si virtutem, excellentissimos viros: si mores, sanctißimos, si miracula, admirandos, qui eadem antea qua tu modò gloria, eodem Episcopali sceptro, iisdem honoris & virtutis potiti insignibus, in eodem cum Christo in æternum sessuri throno, per virtutum scalas ascenderunt, gloriam sapientes possessuri. Habes etiam tuos Sanctiß: Episcop. Plocen. S. Vernerum Martyr. B. Simonem, B. Iacobum Confes. sodales tuos, tam in vita quàm & post mortem diuinis Dei prodigiis claros: tum & S Stanislaum Kostkã Soc. Iesu Diocæsis tuæ Rostkouiæ natũ, multis miraculis clarum, à Clemente Octauo Papa in numerum Beatorum relatum. Hos tu omnes sub tuo nomine, ex obliuiosæ hominũ memoriæ tenebris, in lucẽ sub tuo nomine prodeuntes, tuo pallio Martine Reuerendiß. Pontifex, contra maleuolorum linguas contege. Quorum si cum sceptro mores, tum insignibus virtutes tenueris, gloriam te non absimilem confide possessurum, non immemor illius, quod dictum est ab Apostolo: Si socij eritis paßionum, eritis & consolationum. Vale, & vt Martynus, minimi clientis tui memor esto. Dat. Crac. Domi Reueren. Dñi Hieronymi Recgayski, Archid. Crac. die istorum Sanctorum, xij. Nouembris, Anno Domini, M. DC. IX.

S. Dionisius Areo. de diuinis nominib.

S. Cyrillus Episc: Alexand. Tom: 4 Homil: 1. de laudib. Virg. Mariæ.

D. Stanislaus Hosius lib: Confess. cap: 60. 1604.

Illustr. Reueren. Celsitud. vestræ

deditißimus

Martinus Baronius

Iaroslauien: Clericus

Index Authorum ex quibus hę Historiæ, decerptę sunt; Primam partem significat litera A. Secundam B.

SAnctus Petrus Damianus Cardinalis, Episcopus Hostiensis Eremita Camaldulensis, in vita sancti Romualdi. A

Sanctus Maurus Hungarus Episcopus quinque Ecclesien: Eremita Camal. SS. Andreæ Zeorardi & Benedicti vitas scrip. B

Cæsar Baronius Soranus Card. in Martyrol. Sanctorum & in Annalibus. Tomo decimo. A

Fridericus Card. Epis. Crac frater S. Casimiri principis Polonię in Missali & Breuiario Crac. A B

B Stanislaus Hosius Card. Epis. Varmien. Polonus, lib: Confess. cap. 54. & 58. A B

B Vincentius Kadlubek Epis. Crac in Chro: Pol lib: 2. c. 6. A B

Martinus Cromer. Epis: Varmien. Pol in Chro Pol. lib: 3. A B

Petrus de Natal. Epis: Venetus in Cath. SS lib: 5. cap: 129. A B

Antonius Bonfinius Italus Epis. 5. Eccl. in gestis Vngarorum decade, lib 2. fol: 203. B

Ioannes Dubrauus Epis. Olomucen: in gestis Bohemor. Morau. & Pol. lib. 6. fol: 72. 32 A B

Trittemius Abbas Spanheinen: Ordi S. Benedicti, de viris illus. eiusdem Ordin. lib: 3. cap. 311. A B

Stanislaus Socolouius Pol. Cano: Crac. in Offici Patr. Pol. A B

Ioannes Longinus Pol. Cano: Crac. in Chron: Pol. lib: 2. & in Legenda SS. Patronorum Pol. fol: 107. A B (fol. 26. A B

Mathias Miecho Pol. Can: Cra in chro: Pol. lib: 2. c. 9. & lib. 7.

Mathias Stricou pol. Posna. Can: Samog. in chro: Pol. li. 2 A B

Carthucius Epis. Vngar. in gestis S. Stephani Reg: Vngar. B

Chronica Fratrum de Obseruan S. Francisci prouinciæ Pol. manuscripta. A B apud S. Catherinam in deserto.

Olaus magnus Archiep Vpsal de statu Gottorum, Vandalorum, Suetorum, lib: 8. cap. 77. fol. 324. & 327. A B

Corpus Chron. Pol. Tom: 2. & 3. in suis locis positi sunt. A B
Alber. Grancius de Vandalia. lib: 2. cap: 29. fol: 49. A B
Ioannes Herburtus reg. Pol Senator pol in Chro. lib. 2. c. 5. A B
Martinus Ioachim Bielski in Chro. pol lib 8. fol 345. A B
Vence: Haggeg Bohe in gestis Bohe. & Mor in suis locis. A B
Annonius in gest. pol. antiquus Histo. po in suis locis. A B
Laurent. Surius Carthus hist sanct. Tom: 3. Mensis Maii 1. A B
Zacharias Lippelus Carthu. SS. *Histo* Tom 3 Men. Maii 1. A B
Petrus Skarga Po Soc. Iesu, in Vitis Sanct A B Maii 6. Nou. 12
Frater Petrus de Bugiano *Prior S. Pauli Romæ Ord. S. Benedicti in histo.* Monast. *in su. loc.* A B
Frater Constant Caietan. *Siculus Ord.* S. Benedicti, *montis Casini in* Chron. *sui Ord in suis locis prætermissa.* A B
Domnus Luc. Hispanus *Camal. Historiographus sui Ordinis.* lib: 1. cap. 11. lib. 2. cap: 12. A B
Domnus Augustinus Florentin. Camal part 2. Hist. Camal. A B
Domnus Franciscus *Petrarcha Camal.* in vitis lib: 2. Sanctorum Camaldulensium prætermissa in suis locis. A B
Thomas Bosius *Romanus,* Oratorii *Congregationis,* de signis Ecclesiast. Tom. 2. lib. 10. & 15. cap. 9. 3. & 7. A B
Frater Seuerinus Cracouien: Ord. Præd. pol. S. Theol Doctor, in vita S Hyacinti, lib: 4. fol: 395. A B
Domnus Siluan. Abbas de Razzis, Camaldul. in vitis Sanctor. eiusdem Ordinis, in suis locis appositi sunt. A B
Domnus Thoma de minis Florenti. *Camald. vir doctiss. & illus. Camald sodalitatis,* Sanctorum *Historiogra amicus meus charissi in Catal. SS. Camald.* fol: 7. & in Legenda SS. 21. A B
Catalog. SS. *Polo. Patronorum,* Martini Baronii Iaroslauie. A B
Missale & Breuiarium Camaldu. A B
Missale & Breuiarium Strigonensis eccle. A B
Missale & Breuiarium fratrum Eremit. *S.* Pauli *pri:* **Eremitæ.** A B
Missale Bohemiæ *& Moraniæ.* A B
Missale & Breuiarium *Regni Poloniæ.* A B
Lectiones Antiphonarum sanctorum Olomucensis Ecclesiæ Cathedralis de his sanctis ampliss. tractat, manuscriptas habet. A

Vitæ Sanctorum Octo Fratrum Polonorum Martyrum Eremitarum, Ordinis Sancti Romualdi Camaldulensium, BENEDICTI, IOANNIS, MATTHAEI, ISAACI, CHRISTINI, ATHANASII, LAVRENTII ET BARNABAE Confessoris.

DIVINA fauente gratia, regnante feliciter in Polonia Boleslao Chabri Primo Christiano Principe & Sancto Rege, multi doctrina præclara & pietate admirabili religiosi & sancti viri floruerunt in Polonia, ob deuotionem & sanctitatem eiusdem pii Regis. In his BENEDICTVS & IOANNES, qui postulante eodem Rege, & Henrico primo Imperatore ex Peræo Italiç Cœnobio insignis sanctitatis viri sancti Romualdi Abbatis Primi Institutoris & parentis Ordinis Camaldulensis missi sunt, vt Catehumenos & Neophytes in Polonia Christiana fide & pietate imbuerent, tanquam Apostoli & Angeli Dei, vnà cum sancto Adalberto Martyre (qui etiam sub disciplina eiusdem Sancti Romualdi Abbatis vixit, & postea Archiepiscopus Pragensis, ac tandem Gnesnensis creatus erat) ab eodem Beato Boleslao Rege honorificè ac munificè excepti sunt. Quemadmodum in vita Sancti Romualdi Beatus Petrus Damianus Camaldulensis, Cardinalis & Episcopus Hostiensis & Haggegus antiqui authores scriptum reliquerunt: quibus in tam pio & sancto opere

Primus Rex Poloniç.

Stanislaus Socolouius in Officio Patronorum Polonorum.

S. Romualdus institutor Regulæ Camaldulensium, Año 993.

S. Adalbertus.

Authores huius Historiæ.

ſtrenuè & feliciter occupatis, quatuor inprimis alii Poloni ſanctitate præſtantes ſocios ſeſe adiunxerunt. MATTHAEVS, ISAAC, CHRISTINVS & BARNABAS, & nonnulli alii. Qui poſt necem Sancti Adalberti Quarti Archiepiſcopi Gneſnenſis & Martyris (cuius peregrinationis & laboris comites fuerè & adiutores) à Pruſſis multis contumeliis diuexati, & Pruſſię finibus eiecti. In maiorem Poloniam redierunt vt in geſtis Polonicis ſcriptores clariſſimi aſſerunt, Vincentius Kadlubek manu ſcriptus Epiſcopus Cracouienſis, & Martinus Cromerus Epiſcopus Varmienſis, libro tertio, folio quarto: Mathias Miechouienſis, Canonicus & Medicus Cracouienſis, libro ſecundo, Cap: nono: Tritthemius de viris Illuſtribus, libro 3, cap: 311. Ioannes Herbortus, Regni Polonię Senator, libro 2. cap: 6. fol: 23. Ioannes Longinus, aliàs Dlugoſſus, Canonicus Cracouienſis, & plures alii fide digniſſimi.

In Pruſsia multa paſſi & finibus eiecti.

Nactique quem optabant locum ſolitarium propè Oppidum Kazimirz, in eo tuguriolum rudi opere & Sacellum excitarunt, ibique vitam ſanctiſſimam in arctiſſima diſciplina & obſeruantia, in ieiuniis & orationibus aſſiduis traduxerunt, & doctrina exemploque quos potuerunt accolas & aduenas docuerunt, admirabiles cum aliis virtutibus, tum maxima abſtinentię ſtudio, nam aliqui eorum ſemel duntaxat; alii qui imbecilliores erant valetudinis, bis in hebdomada, oleribus & aqua, pane nonnunquam adhibito: prætterquàm die Sacratiſſimo Reſurrectionis Domini victitarunt: ex quo rigore quòad vixerunt, nihil remittebant: veſtibus è ſetis equorum confectis contenti, quies eorum non ſtragulum molle; ſed ſi quid dandum erat feſſis corporibus, humus lectus, & lapis capiti ſubiectus culcitra fuit. Tanta verò erat ſanctitatis eorum fama, vt Boleſlaus ipſe pius & ſanctus Rex

In eremū abeunt eorumque vita.

Cibus ipſorum.

Pietas Regis.

eos

eos accederet, & se ac Regnum suum orationibus ipsorum commendaret, ac ipsis liberaliter & Regię offerret ingens auri pondus, & centum Marcas argenti propagandę causa religionis inditione sua. Sed Beati Patres post aurum non abeuntes, nec in pecunię thesauris spem reponentes, nequaquam accipere volebant. Regia tamen gratia & liberalitate collaudata per Barnabam fratrem Priorem, munera & pecuniam eidem Gnesnam remiserunt: qui admiratus virtutem illorum, cùm melius intellexisset, eorum sanctitatem & vitę genus abdicationis & paupertatis voluntarię studiosum Deo Opt. Max. gratias egit, quòd regnum suum talibus viris illustrasset. Quid accidit, vix medium itineris Barnabas absoluerat: & ecce latrones qui erant milites Regis, ex familia Slaboszowskie, cupiditate pecunię intensi Rege, deducto in ciuitatem Konin, secretò reuersi noctu ad Sanctos Eremitas, quoniam cognouerant munificè à Rege donatos, auri sacra fame incitati, Sanctos viros in oratione nocturna occupatos comprehendunt, minis, plagis, vinculis, & vario cruciatu, igne, ferro, excarnificatos contrucidant; vtque tanti sceleris immanitas lateret ignem iniiciunt, & sacellum ac sex cassas, tum suppellectilem omnem pauperem, & quinque corpora Sanctorum flammis dant, vt his periisse crederentur. Verùm vt ignis ille Babilonicus tribus pueris minimè nocuit; ita nec horum tuguriola, corpora aut vestes adussit. O quàm mirabilis Deus in Sanctis suis. Occisis quinque his solus Barnabas quod abesset, incolumis est seruatus. Postquam verò de nece Sanctorum Rex audisset, subitò Gnesna aduolat curia, & è rure colonis aduocatis, latrones in syluis inuenit degentes arefactis manibus strictos gerentes gladios, fugę enim eis diuinitus negatum fuit præsidium: & cùm exitum & latebras in eadem sylua quærerent, minime reperire potuerunt. Locus verò vbi

Liberalitas & studium.

Prædones Sanctos inuadunt.

SS. Martirum mors
Psalm. 64
Sapien: 18
Incenduntur.
Miraculum.

Dan: 3.
Psal. 67.
Barnabas absens incolumis.

Miracula.

Apoc: 11. Angeli canunt.

Homicidis parcitur Dei prouidentia.

Petrus de natalibus in Catalogo Sanctorum lib: 5 cap: 129. fol: 90.

Sepultura Martirum.

SS. tutellares Poloniç.

Corpora Gnesnam translata.

Postea Posnaniam translata Anno Domini 1036

Barnabas restaurat Eremitorium.

Sanctorũ iacebãt corpora, clarissima luce collustratus, dulcissimis angelorum vocibus resonebat, quo prædones illi vincti deducti, cùm essent Dei clementia & Sanctorum meritis mirabiliter soluti, à Rege quoque impune dimissi sunt. Qui etiam pœnitentia ducti patrati sceleris iisdem Martyribus in Regula & religiosę vitę genere successerunt, ac vitę huius finem sanctissimè clauserunt. Rex verò Boleslaus Sanctos quos viuos coluit, extinctos crudelissime, beatissime, honorificentissima sepultura Kasimiriç condidit. Sequenti autem post sepulturam nocte apparuerunt eidem Regi, Sancti Martyres, ac fulmine & verbis magnificarunt, quod per diram necem & Martyribus dignam adepti sunt cælestia regna, gratiasque egerunt, quòd eos viuos & mortuos tanta gratia semper complexus fuerit. Denique summa laude extulerunt, quòd homicidis pepercerit, non enim decebat sanguinem Martyrum, sanguine vindicari, & vitę cælestis beneficium morte crudeli compensari. Pollicitique sunt ei pro ipsius & regni totius incolumitate diuinam Maiestatem semper deprecaturos, patronosque & protectores temporibus sempiternis eiusdem futuros. Quorum nomen æterna memoria dignum & honore, vtinam vniuersa Polonia tanquam ciuium suorum, & Diuorum tutellarium dignè coleret & coluisset semper. Post verò aliquot annos, Anno 1005. corpora eorum translata sunt Gnesnam (quę tum sedes & caput Regni erat) ibique in Ecclesia Cathedrali in eadem tumba deposita sunt.

Barnabas verò frater Martyrum orationibus assiduis, atque aliis carnis afflictationibus addictus magnopere delectabatur, non ereptos, & præmissos ad coronas; sed quod & vitę eorum religiosę fuit, non etiam esset mortis gloriosissimę, particeps, restaurato Eremitorio & cellulis in eodem loco, cum aliquot sociis piis, ac delectis, deuotus permansit, & vita functus est, manda-

toque

tóque eiusdem Sancti Boleslai ad fratres suos appositus, vt quibus in solitudine fuisset religioso genere viuendi, & in cælesti patria coniunctus, in terris eodem tumulo cum eis conditus corpore quiesceret, & quos vitę & laborum societas arctissimo vinculo sociauerat, eadem memoria & sepulchrum complecteretur, populus verò acceptorum ab iis beneficiorum eodem sacro monimento exercitatus, perpetuam eorundem conseruaret memoriam, cùm præsertim tanta fuerit horum viuorum & Apostolorum Polonię sanctitas, tanta deuotio, tanta animi fortitudo & constantia, tanta animarum cura, tanta in prædicando & docendo solicitudo, vt breui tempore tota illa prouincia ad Christum Dominum à feda idolomania conuerteretur, tanta in vigiliis austeritate vitę constantia, tanta vitę & miraculorum admirabilitas, vt morbis oppressos, aut à dæmonibus obsessos, aut aliis casibus afflictos, sola oratione liberarent. Plurima sunt singularia, vnum referam: Quædam matrona Nobilis deuotionis causa; cùm desideraret inuisere locum illum, in quo solitarii isti manebant, iam ob sanctitatem & merita celebres non in illa Prouincia tantùm; sed toto Regno eis eleemosinam, scilicet piscem viuum, qui vulgo Salmon appellatur, obtulit: quem cùm offerret, cecidit in terram piscis ille. Eoque in loco statim fons emanauit, qui vsque ad hoc tempus durat. Piscis verò cùm ad vescendum præpararetur fratribus pro prandio, alius similis genere & magnitudine, diuino miraculo apparuit in eadem aqua, vbi fons mirabiliter eruperat: qui cùm comestus esset, diuina clementia & miraculo, alius loco illius extitit, qui per longum tempus victui eis fuit quotidiano. Et quàm diu fratres illi vixerunt, piscis quoque durauit: postquam verò Martyrii coronam adepti sunt, piscis euanuit: sed fons ille ad hoc vsque tempus durat, cuius aqua, magna eo loco Deus signa & miracu-

Actor: 8. Psalm: 33.

Memoria Sanctorũ.

Miracula & virtutes Sanctorũ. Stanislaus Hosius Cardi: lib. 1. Confess: cap: 38.

Miraculum piscis.

Fons mirabilis. Tob: 6. Exodi 17. Gene: 2.

Nota virtutem Dei Zach: 13. Piscina. Ioannis 5.

BIBL. Z. N. IM. OSSOLIŃSKICH

Qui eam bibunt & corpora sua lauant

la facit. Cœci enim visum recipiunt: leprosi mundantur; claudi, & surdi, variisque morbis sanantur. Sit nomen Domini benedictum. Quod & hac recognitione & miraculo infra scriptus Præsbyter his verbis attestatur.

Miraculū.

Anno Domini, 1560. die 16. Iulii. Ego Martinus Wroblouius, siue Passer Casimiriensis, Archidiaconus Sandomiriensis, & Decanus Cunouiensis, fidem indubitatam facio, & præterea coram Deo omnipotente & Sanctis Angelis eius confiteor, anno ætatis adolescentię meę decimosexto, cùm quodam die deuotionis meę causa, erga hos Sanctos gloriosos Patronos nostros Casimiritanos Camaldulenses Martyres, vigesima quarta hora sero, solus intrauissem in Ecclesiam Casimiriensem Sancti Matthæi Parochialem: vbi quiescit venerabile corpus eiusdem Sancti Matthęi Eremitę Camaldulensis Martyris, & dum parū interim genibus flexis orarē, statim vidi cereos illuminatos in octo altaribus separatis, in honorem octo Fratribus Eremitis depictis & dicatis, videlicet, Ioannis, Benedicti, Isaaci, Christini, Barnabę, Athanasii, Laurentii, & in medio Ecclesię Sancti Matthæi, vbi quiescit corpus Sancti Matthæi, sed aliorum sancta corpora quiescunt in suis Ecclesiis sibi dicatis, in candelabris aureis accensis appositos: postea apparuit mihi magna & pulcherrima processio, vtriusque sexus sanctarum personarum, Regnique Polonię Patronorum, coronis aureis capitibus ipsorum tectis, vestibusque diuersis prætiosis decoratos, in manibus portantium, alii quosdam palmas, alii flores odoriferos; posteriores verò ordine vidi octo viros venerabiles, senes, canos, religiosos, albis vestibus indutos cum palmis præterire, cantantes canticum: Hęc est dies quam fecit Dominus, exultemus & lætemur in ea. Psalmo 116. Postea, Leuauit: ego tamen lætus ex ipsa sancta processione remansi solus in Ecclesia, Laus Deo.

Apparuit pulcherrima processio Sanctorum vtriusque sexus personarum.

Aliud

Aliud miraculum Octo Fratrum Eremitarum Camaldulensium. Anno Domini 1569. Dum Reuerendus Pater Stanislaus Nucius, Ordinis Sancti Francisci de obseruantia, Casimirię in suo Conuentu habitaret, vbi corpus Sancti Ioannis vnius Martyris Eremitę Camaldulensis quiescit, velletque componere pro sua deuotione cantum Prosę, de laudibus Sanctorum Martyrum Eremitarum Camaldulensium, quod ita incipit : Tota mente iubilemus, &cę. Complecti inchoatum carmen perficere nequiuit: substitit hic grandæuus senex, annum enim circiter octuagesimum agebat. Musicus enim perfectissimus erat, secumque cogitare cępit, quomodo tandem perficeret; itaque prouolutus in terra, ad sepulchrum Sancti Ioannis Camaldulensis, orare Deum ardenter cępit, vt ille viam perficiendi operis indicaret meritis Sancti Ioannis. Nec mora videt Sanctum Ioannem, vnà cum aliis Sanctis Fratribus Camaldulensibus, in magno lucis splendore, sibique ita loquentem audit : Stanislae fili mi, surge & carmen inchoatum perfice, disparent, ille sic gratus actis quod incipit, feliciter finiuit: quod in eadem Ecclesia singulis diebus decantatur, quod ad vesperas decantatur. Tota mente exultemus, vt infrà. Sanctus Laurentius Polonus Posnaniensis Eremita Camaldulensis, sancti Adalberti Martyris & Archiepiscopi Gnesnensis, cum Sancto Athanasio, Ordinis eiusdem socius. Prædicationisque verbi Diuini in Prussia Comes, vir sanctitate conspicuus, & multis virtutibus clarus, multo fœnore & non modico fructu prædicationis suę apud gentiles Pruthenos reportato, sæuitiam ipsorum, et quæuis dira supplicia pro nomine Christi nihili putans, constantissime Christum et eius Euangelium prædicando, ad extremum ab eisdem Pruthenis concisus, Martyrii palmam promeruit, cęlestisque gaudii hęres, effectus pro nobis ad Deum interpellat. In Prussia sepultus.

Aliud miraculum.

Apparitio Sanctoru.

Sancti Laurentius & Athanasius Poloni martirii coronam adepti sunt.

San-

Psal: 115. Posnanię: Ecclesia ex eorum reliquiis gaudet.

Sanctorum Martyrum tanta nominis est celebritas, vt plurimę Ecclesię, in quibus Cathedralis Posnaniensis eorum reliquiis gaudeant. Extant et nunc sex ędiculę sacrę in loco illo, in quo ex rudi materia cassas extruxerant, quę ornantur et coluntur deuotione fidelium, cùm propter memoriam martyrum; tum et quinque vulnera Christi, quę mirificè homines fideles, qui locum illum sacrum frequentant consolantur. Agitur festum illorum Pridie Idus Nouembris, quoniam ea die passi cælestia meruerunt, et à Iulio Secundo Pontifice Maximo, ob pręclara miracula et sanctitatem vitę, in numerum Sanctorum asscripti sunt. Delphini Generalis Camaldulensium eiusdem Eremitici Ordinis curę et studio, ac congregationis totius fratrum, Anno Domini, 1508. Quo eodem tempore, multi pii et Sancti viri in eodem Regno Polonię floruerunt, Cyrillus, Methodius et Iustus Confessores et Pontifices, Sarmatięque Apostoli, fratres germani Constantinopoli, Sanctus Adalbertus Quartus Archiepiscopus Gnesnensis et Martyr. Duo Sancti natione Russi fratres germani, Borissus et Glebus, Ducis Kiiouię filii: qui à fratre Suetopelco minore natu dolo sunt occisi, ac Kiiouię (quę Metropolis est Magnę Russię) eodem monumento honorificentissimè sunt conditi, tum etiam temporis Sanctus Bonifacius Italus, Ordinis Camaldulensis Archiepiscopus et Apostolus Russorum Apostolicę sedis Legatus in Russiam, in qua propter nomen Christi et fidem Catholicam capite truncatus est. Sanctus quoque Brunonus, Ordinis Sancti Benedicti, Episcopus Russorum, sedisque Apostolicę in Prussiam Legatus, in quo munere et solo propter confessionem fidei, à barbaris crudeliter necatus est.

A Iulio 2. Catalogo Sanctorum ascribātur.

Frater Delphinus Generalis Camaldulensis.

Viri Illustres & Sancti eo tempore.

Sancti, Cyrillus Methodius & Iustus.

S. Adalbertus.

S. Borisus & Glebus:

S. Bonifacius.

S. Brunonus.

Sub idem tempus, duo Sancti Eremitę, eiusdem Ordinis Camaldulensis, discipuli Sancti Barnabę, Andreas Zeorardus Confessor, et Benedictus Zuirardus Martyres Poloni in Pannonia,

S. Andreas Zeorardus & Zuirardus.

apud

apud Sanctum Stephanum Regem Vngariæ, miraculis, sanctitate, doctrina claruerunt: ac in monte Ferreo in Ecclesia Sancti Emeriani Martyris, in vno eodemque sepulchro sepulti sunt. Qua tempestate felici natus est Sanctus Stanislaus Nobili genere, in Diœcesi Cracouiensi, pago Sczepanow, patre Sulislao, matre verò Bogna: qui postea fuit Episcopus Cracouiensis: ibique propter veritatem Martyrio affectus, & ab Innocentio Quarto in Diuorum cœtum relatus. Item eodem æuo, ac non longò post temporis interuallo, Sancti viri vixerunt, Beatus Gaudentius Bohemus, frater germanus Sancti Adalberti, Archiepiscopus Gnesnensis Quintus: & Beatus Aaron Gallus Septimus Archiepiscopus Cracouien. Primus Abbas Tinecen. Ord. S. Ben.

Beatus Hieronymus Pragensis Bohemus Eremita Camaldul. Ordinis S. Romualdi, vir sanctitate vitæ clarus, sacrarũ literarum doctrina insignis, prædicatione fidei Catholicæ felix, multarumq; animarum Christo lucrator extitit. In Lithuaniã verbi diuini prædicandi gratia, ad magnum Ducem Lithuaniæ Vitoldum (à quo & benignissime suscipitur) missus, vberrimos fructus ibidem, religionem Christianam propagando, fecit. Tandem ad Samagetas ac Iugotas idolatras se conferens, qui arborem miræ magnitudinis pro Deo venerabantur, barbarie & oculorum acie carentis genti, Christum prędicare studuit, arborem insensatum stipitem, ne minimam quidem notam deitatis habentem; sed saltem creaturam Dei, igni, & vsui humano aptam, asserens: quam mox securi accepta in eorum oculis concidit. Cœca verò gens dæmonum superstitionibus imbuta, dentibus frementes illico eundem diris suppliciis discerpissent, nisi auxilio Ducis Vitholdi ab eadem reciperetur, qui aliunde pergens ac Christum vbique prædicans, multos ouili Domini aggregauit: qui sicuti in vita, ita & post mortem miraculis claret. Plenus dierum bonorum, sancte

B. Hieronimus Bohemus Camaldulensis.

Samagitiæ prædicator.

ctè in Domino Venetiis obdormiuit, Anno Domini, 1440. die 17. Iulii. Æneas Syluius in Corpore Chronicarum Polonicarum, Tomo I. fol: 2. Thomas Bozius Romanus, de signis Ecclesię, lib: 10. fol: 795. Catalogus Sanctorum Regni Polonię Patronorum, Martini Baronii Iaroslauiensis, fol: 106. fauent eius vitam.

❖

AD ROMANOS 8, AD HAEBR: 11.

FRatres, Sancti per fidem vicerunt, regna operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones, obturauerunt ora leonum, extinguerunt impetum, ignis, effugauerunt aciem gladii, conualuerunt de infirmitate: fortes facti sunt in bello, vt meliorem inuenirent resurrectionem. Alii verò ludibria, & verbera experti, insuper vincula & carceres, lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt. Circuierunt in melotis & in pellibus caprinis agentes angustati, afflicti, quibus dignus non erat mundus in solitudinibus errantes. In montibus & speluncis, & in cauernis terrę, & hi omnes testimonio fidei probati inuenti sunt, in Christo Iesu Domino nostro.

❖

VITÆ SANCTORVM QVATVOR FRATRVM POLOnorum Eremitarum Camaldulensium Confessorum, Ordinis Sancti Romualdi.

Quorum Festa sancta mater Ecclesia Catholica Romana celebrat, infrà scriptis temporibus,
scilicet:

BARNABAE Confessoris, illorum Magistri, qui claruit Anno Domini, 1005. die 10. Maii.

ANDREAE Zeorardi Confessoris, qui vixit Anno 1009. die 6. Iulii.

IVSTI Confessoris, qui obiit Anno Domini, 1008. die 9. Iulii.

BENEDICTI, Zuirardi Martyris (qui floruit Año Domini, 1011. die 6. Maii)

Pars Secunda.

AVTHORE MARTINO BARONIO
Iaroslauiense Clerico.

Interroga enim generationem pristinam, & diligenter inuestiga patrum memoriam, ipsi docebunt te, &c. Iob 8.

CRACOVIAE, *Basilius Skalski impreßit*, Anno Domini, 1609.

C

IN ARMA ILLVSTR: D. DOMINI STANISLAI Siecinski, Episcopi Præmisliensis.

Stanislae potens pietate, fideq; Siecinij
Premisliæ, superas tecta superba tuæ.
O felix Præsul, quis nam tua facta recenset
Vt par? Quis proauûm dexter, alta petis.
Alta petis? quia celsa sapis. Quid Musa loquaris?
Altius hic surgit, tu petis ima, tace.

M. BARTHOLOMAEVS Wyfesniâ-
-ILLV.

ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISS:
in Christo Patri Domino,

DOMINO STANISLAO

SIECINSKI, DEI ET APOSTOLICAE SEdis gratia, Episcopo Præmisliensi, ac Senatori Regni Poloniæ, Mœcenati suo collendissimo:

Perpetuam felicitatem optat.

QVantum præsidij in Christianorum castris, Sanctorum patrocinia, imploratáq; ab ipsis auxilia omni seculorum tempore attulerint, afferantq; quotidie, non solùm te Præsul Illustrißime, sed & neminem, qui modò in rebus sit versatior, fugere arbitror. Quot enim victoriæ ex hostibus à Christianis partæ relatæq; fuerunt, singularem: Patroni alicuius siue plurium opem cælitus sibi præstitam habentes? Neque verò in huius rei adeò perspicuæ, confirmatione, multum laborandum est. Pleni namque sunt Historiarum libri, plena annalium volumina, huius rei exemplis. Quoties enim nostri (vt reliquos omittam) SS. Stanislai & Casimiri Principis Poloniæ, celeberrimorum huius regni Patronorum, opem in bellis inuocatam senserunt. Quare illustres militia viri, prudentiáq; insignes duces, in quibus caput & vita totius exercitus consistit, adsciscere solent, officij sui administrum & custodem sanctum aliquem, & regiminis successusq; sui comitem & Patronum. Nec mirum, siquidem & Ethnicos ipsos à vera pietate Deiq; cognitione multum alienos Deos Deasq; suas in castris fouisse & coluisse legimus. Enimuerò si hoc in eo bello, quod cum hoste visibili, armis & ferro geritur, duci obseruare & laudabile est, & valde necessarium: quantò magis illi, cui exercitus ad profligandum illum hostem, cuius & vis potestasq; validior (quippe cùm non sit potestas in terra, quæ poßit resistere illi) & congressus formidolosior, à Deo commissus est, hocipsum conferet: vt quàm plurimos Patronos habeat, qui se contra nequitias istas spirituales, aduersus exercitum suum singulare certamen instituentes, eique semper

Iob 5.
D. Stanislaus Hosius lib. 1. Confessi. cap: 58.

 exitium

exitium molientes, & prudentia in detegendis illarum dolis, & auxilio in refringendis & proterendis conatibus adiuuent. Talem cùm te Illustrissime Domine, gubernator omnium Deus elegerit, tuæq; curæ, insignem militum sibi gratissimorum turmam, animas nimirum tot, quot in Episcopatu Præmisliensi (ad quem te dignissime euectum, & speciali Dei prouidentia sublimatum magno cum gaudio omnes boni vident) reperiuntur, regendam, gubernandamq; tradiderit: en tibi Sanctos certissimos vitæ tuæ defensores, gubernationisq; fidissimos adiutores, & hostium tuo exercitui acerrimos depulsores, Polonos Camaldulenses Eremitas, Barnabam, Andream, Zcorardum, Iustum & Benedictum: tum etiam & alios Sanctos, videlicet, Valentinum Episcopum, Candidum Militem, & Paulinam Virginem, Martyres: nunc recenter à Paulo V. Pontifice Maximo, miseratione diuina, è Roma Iaroslauiam cum summo honore translatos, & Patribus Societatis I E S V pro Patronis, & Regni Poloniæ populo deuoto tutelares datos, Anno Dñi, 1 609. die 12. Augusti, tibi offero. Horum vita compendiosè descripta, sub tuo nomine, per me, Deo iuuante & ordinante, qui suorum Sanctorum nomina, nulla vnquam obliuione interrire permittit, (viuent enim nomina illorum in æternum) in lucem prodit. Te illi suæ laudis defensorem, mihiq; beneuolum amicum habere postulant, eam gratiam animiq; fauorem, sua ope intercessioneq; vicissim cumulatissimè cælitus reddituri. Vale Præsul Illustrissime, & Sancti Dei benedicant tibi. Datum Cracouiæ, domi Reuerendi Domini Hieronymi Recgayski, Archidiaconi Cracouien: 17. Septembris, in Festo Translationis Sancti Stanislai, 1 6 0 9.

Illustris. & Reueren. celsitudinis vestre

deditissimus

Martinus Baronius
Iaroslauien, Cleric.

Vitæ Sanctorum Quatuor Fratrum Polonorum Eremitarum Camaldulensium Confessorum, Ordinis Sancti Romualdi.

BARNABAE CONFESSORIS, ANDREAE ZEORARDI CONFESSORIS, IVSTI CONFESSORIS, BENEDICTI ZVIRARDI MARTYRIS,

SAnctus Barnabas, natione Polonus, Eremita Camaldulensis, famulus & Confessor Christi gloriosus, in Oppido Maioris Poloniæ, Casimiriæ dicto, humilibus licet timentibus tamen Deum parentibus, patre nimirum Ioanne, matre Anna natus: à pueritia studiis diuinarum rerum liberaliumque artium disciplinis eruditus: rerum terrenarum relicta collume, ac vitæ communis periculis ad cælestium contemplationem & imitationem se contulit. Hic igitur ex octo fratribus Camaldulensibus Polonis martyribus, de quibus ante in Regno Poloniæ ad Oppidum Casimiriam (quę distat à Cracouia circiter quadraginta milliaribus Polonicis) ipse octauus negotiorum causa, velut Magister ipsorum & superior absens. Diuina sic disponente voluntate cum graui mœstitia, quod per suam absentiam Martyrii amisisset coronam, viuus remansit. Intra hoc tamen, quod post mortem fratrum, superuixit tempus, multos alios socios & discipulos, ad diuinum cultum congregauit in Polonia. Inter quos Andream Zeorardum,

Spiritu prophetico clarus. Socii eius Andreas & Benedictus S. Barnabæ morientis, visibilibus oculis animam in cælum deducunt.

dum, Iustum, & Benedictum Zuirardum. Postea tria clarissima sui Ordinis lumina, cum his in maxima vitę & morum sanctitate viuens, prophetico etiam clarus spiritu, multis præterea miraculis, ac piis & sanctis probatus operibus, die 16. Iunii, Anno salutis humanę 1005. sanctè in Domino obdormiuit. Fuit idem adeò charus Boleslao Chabri, Primo Christiano Regi, vt eiusdem mandato ad fratres suos quinq; Martyres, ipse quoque animo & voluntate Martyr, Confessor Christi apponeretur, vt quibus in cælesti patria esset coniunctus in terris, eodem tumulo quiesceret.

Ad promouendã in Panonia fidem Catholicã S. Stephanum tunc Regem adeunt.

ANDREAS verò & Benedictus post eius mortem, in Vngariã secesserunt: non timoris alicuius causa; sed vt commutatione loci, doloris quoque ex defuncti Barnabę morte subleuarent acerbitatem, & religionis suę lumen inferent: tempore præsertim illo, quo sub Christianissimi Stephani Regis imperio & auspicio: nomen & religio Christi celebrari cæperat. In Panonia adhuc enim Regem eius audita fama, multi ex variis Canonici & Monachi confluebant, vt tanti Regis religione & consuetudine gauderent, & nouum & inauditum sanctę conuersationis, genus illis locis introducerent, & piis exemplo suo vitę sanctioris duces se præberet. Ad quos quidem Sancti Spiritus instinctu ex Regno Polonię sese aggregauerunt. Duo illi viri deuotissimi, Sanctus Andreas Zeorardus, & Benedictus Zuirardus: Quorum alter Andreas Zeorardus, in partibus minoris Polonię, in Opatowiec Oppido, propè Vistulam fluuium, & piis ac Christianis honestis parentibus natus, Patre Marco, Matre verò Agnetę, qui cum pia educatione parentum in lege & præceptis Domini recte esset institutus, Christiana religione; tum primùm in Polonia, postea in Vngaria efflorescente vitam Monasticam duxit in Cœnobio Zabor dicto, in honorem Sancti Hyppoliti Martyris, (apud

Andreas Zeorardus in oppido Opatowiec natus.

(apud Nitriam Ciuitatem, in ea videlicet Sclauorum & Hungarorum ditione, quę Morauię Danubioque confinis. Sarmatia Pannonię olim dicta fuit) excitato, in quo habitu accepto, a Philippo Abbate, quem ante à Sancto Barnaba in Polonia susceperat solenni voto Regulę Sancti Romualdi sese obligauit: & Andreas nominatus Eremiticam vitam agere statuit, quo in statu quanta contritione cordis & corporis sese afflixerit ex relatione discipuli eius, & collega Beati Benedicti. Maurus quę audiuit paucis posteritati mandare decreuit: Ego quidem, ait Maurus, Deo miserante nunc Episcopus, tunc autem puer scholasticus Sanctum virum Benedictum vidi, sed quę esset eius conuersatio, non visu; sed auditu percepi. Ad nostrum enim Monasterium in honorem Beati Pontificis Martini consecratum, cùm Monachus Benedictus sæpè venisset, mihi hæc quę sequuntur de Sancti Andreę vita narrauit. Postquam venerabilis vir Andreas in Eremi solitudinem sese abdidit. Memor illius D. Pauli, 2. Cor: 4. Sed is qui foris est noster homo corrumpitur, tamen is qui intus est renouatur de die in diem, corpore debilitatus, spiritus autem corroboratione, ieiunium ita seruauit, vt tribus diebus ab omni re, quę mandi posset abstinuerit, amore & imitatione eius, qui propter homines homo factus, non quadraginta tantum diebus ieiunauit, sed toto vitę tempore in summa abstinentia & austeritate vixit. Cùm autem quadragesimale tempus adueniret exemplo vitę regularis, sub qua Zozymas Abbas degebat, cui quadraginta quinque Dactili, tantum quadragesimę escam fuere, ipse quadraginta 5. nucũ esu contentus, diem sanctę Resurrectionis cum gaudio expectauit, iisdem verò & aliis diebus, licèt tenuis victus ad corpus reficiendum non solùm, non sufficeret; verùm etiam Spiritum conficeret: ipse tamen orationi assiduè deditus, nunquam à labore cessauit, sed syluam ingressus, ligna cædebat,

Sarmatiā Pannonię

Zeorardus fit Monachus & Andreas appellatur

Psalm: 54. 41. 101.

Matth: 4.

Andreas per totam quadragesimam solis 40. nucibus trāsegit.

Deut: 8. 3. Reg: 16.

Ex carnis mortificatione semi uiuus vehiculo ab Angelo in cœlum defertur.

in quo labore & ieiunio, cùm iam corpore langueret, & spiritu deficiente quasi mortuus iaceret, iuuenis pulcherrimus aspectu, & vultus angelici impositum vehiculo, ad cellam suam eundem deuexit, at extasi quasi abreptus erat decedente, postquam ad se reuersus, quid erga ipsum misericordia Dei egisset, agnouit suo prædicto discipulo suo Benedicto, qui mihi hæc narrauit confessus est obstringens eum iuramento, ne ante diem obitus sui cuiquam id patefaceret.

Diuinus in literis.

Post laborem autem quotidianum diuinum corpori quietem nocturnam talem adhibuit, quę magis tormenti & excruciationis quàm quietis vice esset, complanatum truncum quercinum sepuit, & per ipsam sepem, arundines accutas ex omni parte infixit. Ipse verò in trunco sedens, tali

Nocturna quies.

sedili vsus artium reiteratione, vt si fortè corpus sopore grauatum quamcunque in partem se flecteret, arundinum acie sauciatus euigilaret: adhæc ex ligno coronã factam capiti suo circũponebat, ad quam in partibus quatuor, totidem lapides appensos sustinebat, vt caput sopitum quocunque inclinaret, à lapidibus

Eccl. 46. 48.

læderetur. O Beati viri, beatam crucem & coronam quam beata & æternę vitę corona in cælo compensat. O inauditum genus confessionis, quod prætiosius facit regnum promissionis! Non cibus, non requies, auferre potuit, dulcedine vana vitam

Mortificatio carnis.

æternitatis, & nequam spiritus aditum inuenire nequiuit deceptionis. Hæc quę dicta sunt à discipulo eius Benedicto (gentis itidem Polonę) referente cognoui, qui & ipse Patre suo defuncto locum eundem inhabitauit.

S. Benedictus a latronibus trucidatur & in Vag fluuium proijcitur

Cùmque per tres annos exemplo Magistri districtè vitam egisset, latrones qui multam pecuniam ipsum habere existimabant, spe prædę, ductum ad rippã fluminis Vag iugulauerunt, & in flumen percipitauerunt. Diu verò corpore eius quęsito, & non inuento perintegrum annũ postea visa est aquila alba in rippa eiusdem fluminis, quasi custos & index

sacri

ſacri corporis: quo indicio vbi lateret in vndis, Deus cognoſci voluit, ex aquis extracto corpore ita integrum ac recens repertum eſt, acſi paulò antè extinctum fuiſſet.

Corpus post anni aquilæ indicio illud quotidie obſeruantis incorruptum reperitur.

Conditus eſt autem Sanctus Benedictus in Baſilica Beati Emeriammi Martyris in eodem ſepulchro, in quo aſſeruabantur oſſa Beati Andreę eius Magiſtri, de quo Philippus Abbas mihi Abbati de conſtituto narrare conſueuerat. Cùm tempus reſolutionis ipſius immineret, mandaſſe iis, qui ſecum erant, ne vllo veſtimentorum ſuorum exueretur, donec Abbas Philippus, quem miſerat accerſitum adeſſet: qui cùm venit, depoſitum eſt corpus venerabile in terrā vt lauatur ex more Chriſtiano: cathena ærea, qua in vita eius corpus cinctum erat; ita intimis viſceribus eius inhęſiſſe animaduerſa eſt, vt interiori vitę paſſus fuit. (ô mira res & inaudita) interiore eſſet ita obducta & voluntarium, hoc genus Martyrii planè lateret & latuiſſet, niſi ad vmbilicum nodus eiuſdem cathenę apparuiſſet: quo ſoluto, dum cathena ex corpore trahitur ſonus coſtarū eliſarum ac cōnfractarū auditur: cathenę partem ego Maurus ab eodem Patre & Abbate impetraui, & diu religiosè cuſtoditam petiui, Ducis Chriſtianiſſimi Geizę conceſſi. Sepulchro quoque Beati viri corpore, quę per reuelationem Abbatis Philippi cognoui, & cognitu digna eſſe videbantur memoria notaui.

Apocal. 8

Abbas æream Cathenā lumbis mortui S. Andreę infixam cum fragore coſtarum frangore.

Iſaiæ 58.

Tempore quodam inter latrones, quorum greges maximi & plurimi in ſolitudine illa Eremi vagabantur, pugna oborta eſſet, vnus ex illis letalibus plagis ſauciatus eſt, quem ſocii ad cellam ſuperius dicti viri Andreę, cuius fama iam ad omnes circumquaque diffundebatur deferre ſtatuerunt: ſed cùm adhuc locus longè abeſſet, latro in via extinctus eſt. Corpore verò eius ad cellam deportato, & in eadem poſito: media nocte, cùm eſſa ſepulchro commendare vellent, ſubitò ſpiritu reuerſo mortuus reſurgere cępit. Illis autem qui aderant valdè perterritis, & prę

Miraculū. Quidam mortuus in cella eius repoſitus ſpectātibus ſociis ad preces S. Andreæ reſurgit.

Actor. 20.

Idem resuscitatus socios ne fugiant monet, & S. Andream se inuisere prædicat.

& prę pauore fugientibus, resuscitatus eos vocabat, dicens: Nolite fratres formidare, neque fugere, Sanctus Zeorardus me à morte suscitauit ad vitam. Illis autem prę gaudio plorantibus, & vt discederet, cùm eis rogantibus, negauit se vnquam ab ea cella discessurum, sed ibi in perpetuum Deo & Sancto Zeorardo seruiturum. Fecit quod promisit, & vsque ad obitum suum ibi permansit. Aliud quoque eius miraculum, nequaquam reticere volui, quod eodem Philippo Abbate narrante didici. In ciuitate Nitria, quidam reus ad furcam damnatus & suspensus est, hic breui interuallo solutus Dei misericordia, venit ad Abbatem Philippum, & qualiter per merita Beati viri Andreę liberatus esset indicauit, retulit enim quod cùm inquit damnatus essem, & nomen ipsius Sancti implorassem, subleuatus in patibulum & demissus, eodem puncto temporis manibus suis Beatus vir Andreas me sustentauit. Et cùm me omnes mortuum putassent, & domum reuertissent. Idem Beatus vinctum & pendentem manu sua soluit & abire iussit. O quanti meriti vir ante Deum, qui visibilis apparens, homines soluit, cùm inuisibilis inter Angelorum choros locum possideat. Item, Anno Domini, 1569. die 16. Iulii, in die festiuitatis Sancti Andreę Zeorardi, tempore Sigismundi Augusti Regis Polonię factum est: & dum vna vice Lutherani nequitia inflati cum magno impetu conabantur, vt Ecclesiam siue Cellam, in qua viuens Sanctus Zeorardus tot annos habitabat, populum Christianum orantem, & diuina obsequia peragentem, cæperunt foras ex Ecclesia eiicere: Tunc populus eleuatis manibus & oculis in cælum, cepit cum magna voce clamare ad Dominum, dicens: Sancte Andrea Zeorarde serue Dei, nunc defende Ecclesiam Dei, ab impiis Lutheranis inimicis fidei Christi Catholicę: statim mox dicta, Sanctus Andreas Zeorardus visibiliter omnibus apparens cum baculo ignito, in manu tenens igne scintillantem ex cœmiterio Ecclesię illos

4 Reg. 13.

Aliud miraculum.

Tale miraculum S. Casimiri Poloniæ Principis.

Ioan: 11 & 12.

Simile exemplum. S. Heduigis Reginę Polo.

Aliud miraculum.

Stanislaus Socolouius in Officio Patronorum

S. Andreas apparẽs Lutheranos ex Ecclesia baculo ignito expulit

foras

foras omnes Lutheranos expellens, percutiens eos baculo ignito. & dicens illis: Domus mea, domus orationis meę vocabitur, vos autem feciſtis illam ſpeluncã latronum: Ite maledicti Lutherani in ignem ęternũ, paratum diabolo, vobis, & angelis eius: inimici crucis Chriſti, Matth: 21. & 25 Multos diuinà vltione igne combuſſit, alios excœcauit: ex quibus Lutheranis multi ſunt in hac cœcitate miſerabiliter mortui: cęteri verò poſt pœnam, ad fidem Catholicam conuerſi ſunt, & nihil mali Eccleſię nocuerunt, ac pro maiori fide huius miraculi adhuc vſque diem hodiernam in cęmiterio templi, eſt quippè lapis niger, magnus, quadriangularis, durus, ſilicinus, vt menſa planus, longus trium cubitorum, altus & largus vnius brachii: in qua lapide ſunt adhuc viſa veſtigia plantę pedum, in quo apparuit Sanctus Andreas Zeorardus, eiiciens Lutheranos ex Eccleſia & cęmiterio Dei myſterio, die hodierna miraculum claret: quę diſtat à Cracouia Polonicis miliaribus octo. Mortuus tandem in Vngaria, in monte Ferreo ſepultus die 16. Iulii, Anno Domini, 1009. A Calixto Tertio Pontifice Maximo in numerum Sanctorum appoſitus. Multa & alia quàm plurima Deus per illum operatus eſt, ſanè ſi ea, quę per memetipſum didici, huius viri miracula, aut quę fidelium narratione cognoui, & quę adhuc quotidie apud Sacrum corpus eius declarantur, ſcripto aut ſermone explicare vellem: calamus & verba non ſufficerent, ſiquidem per eius inuocationẽ & merita ſunt mortui reſuſcitati, cœci illuminati, permultique alii languenti homines, miris modis ſunt priſtinę ſanitati reſtituti, prȩſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, & precibus Beati, qui & oret pro nobis cum aliis ſociis ſuis in ęterna felicitate, ſicut Patronus & aduocatus noſter in conſpectu Dei, precibus noſtris poſcamus. Eſt verò Sanctus hic à Calixto Tertio Pontifice Maximo in numerum Sanctorum relatus, vnà cum

sociis suis, & die 16. Iulii solenni colitur memoria. In eodem loco mansit Sanctus Bonifacius Martyr Camaldulensis, & Archiepiscopus Russorum: ibique Martyrii coronam adeptus est, extat etiam adhuc vsq; nostrum tempus in Nitria, vbi manserũt isti Sancti Patres, Andreas & Benedictus, vna parua vinea muro circumcincta, quę Sanctorum manibus propriis, fuit plantata in vsum diuini officii Ecclesię: ex qua per totum annum suppetebat, & non deficiebat vinum, de qua vsque ad hodiernam diem in eadem copia abundat, & non deficit per misericordiam Dei, & amorem in Sanctos suos gloriosos. Quod si quis ex vinea ea indigne vel furtiue vuas comederit, aut vini aliquem fructum gustauerit, impestiferam febrim incidit, nec pristinę sanitati restituatur, donec pro oblatis pœnitentiam egerit. Nunc hæc vinea ab hæreticis deuastata, à nulloque homine plantatur; attamen diuina clementia, vt & antea vberrimos fructus (vt alię vineę quę coluntur) producit. Infirmis verò, febricitantibus vinum præfatum cum deuotione porrectum, sanitatem conferre, multorum fide dignorum testimonio comprobatur.

Mirabilis vinea.

Febricitantes sanantur.

Iustum deduxit Dominus per vias rectas & ostendit illi regnum Dei & sicut palma cedri in Libano florebit, & multiplicabitur: cui Deus dedit scientiam sanctorum.

Sap: 10. Psalm: 91.

Iustus vt palma florebit. Psal: 36. & 91. Oseæ 14. Ex relatione populi eiusdem prouinciæ de vita eius.

SANCTVS IVSTVS Confessor Christi dilectus, Ordinis Camaldulensis Polonus, discipulus Sancti Barnabę, ac socius Sanctorum Eremitarum, Andreę Zoerardi, & Benedicti Zuirardi, de quibus superius: mansit in monte Lobsow apud fluuium Dunaiec, propè Opatowiec, octo à Cracouia milliaribus, honestis parentibus natus, Patre Casimiro & matre Salomea, vir religiosę vitę exemplar & decus. Humilis & deuotus Beatę Ma-

riæ Virginis, manſuetus & verus obedientiæ filius, ſemper in omni inſtitutione & diſciplina, ſuperiorum & regularis vitæ inſtituto obſeruator ardentiſſimus & conſtantiſſimus, adeò vt ad vnguem in minimo Regulæ ſancti patris ſui Romualdi, non recederet talis & tantus cùm eſſet à Spiritu Sancto, per viſum eruditus. Non minus vita quàm doctrina clariſsimus fuit. Nam cum miſteria Scripturæ Sanctæ intelligere deſideraſſet, orationibus ſemper fuit & meditationibus intentus. Beatiſsimam Dei genitricem Mariam Matrem Domini noſtri Ieſu Chriſti ſedulis precibus precabatur, vt ipſi à filio qui fons eſt ſapientiæ intelligentiam & ſcientiam diuinarum ſcripturarum impetraret, cui in viſu apparens Beatiſsima Virgo decorata ſplendore maximo cantu & choro Angelorum comitata, hæc ait. Iuſte, fili mi: Ego orationes tuas audiui, poſtulata impetraui: Ecce omnium ſcripturarum diuinarum tibi arcana pateſcunt, aperta & clara ſunt ad erudiendum alios deuotos meos: tu ergo firmus animo & robuſtus eſto in conſolationem, & multorum vtilitatem, labor tuus deriuabitur, tantum ne torpeſcas otio, nec gratiam tibi collatam in vanum accipias. Ex eo igitur tempore vſq; ad diem ſuæ mortis tanto amore, deſiderio & ſtudio ſemper in lectione, oratione & ſcriptione erat aſsiduus: horis canonicis iuxta morem abſolutis vt diurno ac nocturno tempore liberius vacaret iiſdem Sanctis occupationibus, ita tamen vt in humilitatis, charitatis, orationis pro defunctis & viuis deprecationis exercitatione nihil remitteret. Alias eius virtutes admirabiles, nec præſentis operis eſt referre: Nec meæ facultatis, cuncta cogitationum cordis & orationum puritas, num certe quæ digna erat ſanctitate ſumma, poſt multa autem exercitia ſermonum & exempla vitæ eximiæ pietatis hanc receptione Sacramentorum Eccleſiæ Catholicæ muniſſet, & lachrimis ac deuotione ſuſpirans ad Deum ſe idem commen-

ad Tim. 4.

Beatiſsima Virgo Maria eidem apparuit.

Ad Rom. vltimo.

Orationes pro viuis & defunctis fundebat.

commendans, maximè illis Domini nostri verbis. Domine in
Luc: 22. manus tuas commendo spiritum meum, vitam, inquam, cum cælesti & æterna commutauit, præsentibus Andrea & Benedicto fratribus, à quibus & Christi fidelibus honorifice est sepultus in eodem loco, Anno Domini 1007. Die 9. Iulii.

Miraculū. S. Iustus apparuit viatoribus. Anno Domini 1572. Die 15. Iunii, Dominus & Nobilis Stanislaus Pawłowski Ciuis Opatouiciensis, vna cum vxore & filia sua nomine Salomea deuotione persoluta, dum curru redirent de NouaSadecz Monasterii Ordinis Sanctę Claræ, vbi quiescit venerabile corpus Sanctę Cunegundis olim Reginæ Polonię, religiosę eiusdem Ordinis Sancti Francisci, quę distat ab Opatouicio duabus milliaribus Polonicis, à Cracouia vero octo, tandem in via nocte tenebrosa circumdati, cum hora
Pullulant sancti in gloria, Eccl: 46. & 50. secunda venerunt ad villam nomine Lobsouo, vbi quiescit corpus Sancti Iusti Confessoris Eremitæ Camaldulensis, prætereuntes Ecclesiam omnes simul de curru descendentes, cum deuotione
S. Casimiri Poloni deuotio nocturna. in Cęmiterio genibus flexis inceperunt orare Deum, vt meritis Sancti Iusti feliciter in domum sine noxa à latronibus sibi illata, vel ab animalibus syluestribus peruenirent. statim cùm in currum ascenderunt, apparuit illis vir venerabilis albis vestibus indutus, in magna claritate cum duobus baculis ex salice confectis, quorum vnum dedit aurigę, alterum filię Salomeę, dicens illis:
S. Iustus in via suis deuotis apparuit. Ite in pace. Dominus Deus sit vobiscum, & ego qui sum Iustus, ero vestri comes & dux in via, in hac obscura nocte, tandem disparuit, sed illi baculi diuino miraculo in faces ardentes lucidissimas conuersi, clarissime illis lucebant, donec domum peruenerant, gratias Deo agentes, qui iterum illis apparuit dicens.
Eccls 48. Manete in pace, & tu filia mea, fac vt sis sponsa Dei Monacha in Sandecz, faces extinguit, & in baculos vt prius erant vertit, & ab oculis eorum euanuit. Illi autem prægaudio læti in terram

prostrati

prostrati, gratias Deo & Sancto Iusto reddiderunt, Salomea Monacha euecta & post tertium annum sanctè Deo seruiens in eodem Monasterio mortua est. Item Anno Domini 1506. Die 9. Iulii in eius festo simile aliud miraculum accidit. Dum Nobilis Magnificus Dominus Casimirus Dlugorayski Ciuis Opatouiciẽsis simul cum filio suo Hiacyntho deuotionis suę causa, eundo visitare Ecclesiam vbi quiescit corpus Sancti Iusti Eremite Camaldulensis, equitando votum deuotionis suę absoluit, Domum in nocte obscura tenebrosa rediit, tandem equitande per siluã duos paruos baculos de arbore quæ dicitur Betula cedit percorripere equos, vnum sibi alterum filio dedit equitando commendans se Deo, & Sanctis suis patronibus Iusto, Andrea Zeorardo & Martyri Benedicto Zuirardo Eremitis Camaldulensibus, vt iter suum in pace fæliciter perficeret, statim isti baculi non sine miraculo Dei clarissimam lucem emicuerunt, & lucebant illis per totum iter viæ vsq; ad domum cum iubilo peruenerunt sine vllo damno, sicut duę faces lucebant illis, tandem attigentes domum, relinquentes equos in terram prouoluti Deo gratias reddiderunt in Sanctis eius, baculi autem ammiserunt lucem, laus Deo. Ex antiquis munimentis eiusdẽ Ecclesię excerpta Historia. Aliud miraculum.

Sed in quo loco Ecclesiæ huius Sancti Iusti Corpus quiescit, ob antiquitatem nulla est adhuc, vestigium memoria.

Beatus Bogumilus dilectus Deo, & hominibus, cuius memoria in benedictione est, similem illum fecit Dominus in gloria sanctorum, Ecce enim elongaui fugiens & mansi in solitudine: sicut paser solitarius in tecto.

Eccles: 44. Psal: 54. 101. 41.

BEATVS BOGVMILVS POLONVS, Archiepiſcopus Gneſnenſis, qui poſtea renuntiando Archiepiſcopatum Eremita Camaldulenſis factus eſt.

Græcè, Theophilus. Latinè Wloſtiborius.

BEATVS BOGVMILVS, Confeſſor Chriſti, Nobili genere Abdankorum, ex Decano Gneſnenſi Archiepiſcopus Gneſnenſis Anno Chriſti 1279. creatus, vir vitę inculpatę Præſul, in Deum magnę contemplationis, pius & ſanctus in operibus, maximo deuotionis ardore ad Beatam Mariam Virginem Sanctos Adalbertum & Staniſlaum Pontifices, ac ſex Fratres Polonos Ordinis Camaldulenſium Patronos Regni Poloniæ, quod etiam & ipſe vir Sanctus Bogumilus in eremo ſecundum Regulam Sancti Romualdi quam in mente affixam & aliam ſcriptam habebat regulariter flagrans omnes dies vitę ſuę, in ieiuniis, diſciplinis, ac orationibus tranſegit, puro corde Deo & Sanctis eius ſeruiens. Hic cùm adhuc Decanum agebat, tantorum miraculorum patrator extitit, quod abſolutis horis Canonicis pro

4. Reg. 2. Exod: 14 15. Ioſ. 3. Gene: 9.

diebus Dominicis & feſtis principalioribus, ad Eccleſiam Sanctiſsimæ Trinitatis in villa nomine Dobrowa. Quindecem milliaribus Polonicis à Gneſno diſtante, ſepius pro abſoluendo Sacro ſancto Miſſæ Sacrificio ad ire ſolebat, quem populus ſummo deſiderio prçſtolari ſolitus erat. Cùm autem hæc Eccleſia in inſula fluuii Warta ſita ſit, nullus ex populo templum tranſire valebat; verum viro ſancto adueniente, præeunte eodem & populus totus cum magno miraculo ſuperficie fluminis ſiccis pedibus ad inſulam tranſibat, abſolutoq; ſacro Miſſæ ſacrificio, rurſus iiſdem veſtigiis poſt virum Dei in retrorſam rippam fluminis

Siccis pedibus per aquā tráſibat.

nis reuertebantur. Ibi vir beatus volens gratificari egeno populo nomine diuino inuocato, piscibus è fluuio ad se venire iubet, eosq; ne deficerent in via populo distribuit, vt quantum cuiusq; necessitas postularet: ex eisdem læti vescerentur domumq; reuertens, aliis piscibus benedicens tuto vndis abire iussit, & sic iter aggressurus quod & stupendum, hora solita prandio Collegarum Canonicorum Gnesnam solebat adesse. Tandem in odium Præmislai 2. Principis Posnaniensis & maioris Poloniæ (qui Lucardim pudicam consortem suam inique, eò quòd nullam ex ea prolem susceperat strangulare iussit) veniens, renunciando Archiepiscopatui solitariam vitam in Eremo, non procul ab eadem Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis, ducere instituit, vbi quinquennio in eodem loco Dobrowa (Archiepiscopatu totidem annis vacante) in summa vitæ austeritate, laboribus inedia, orationibus transactis, senio confectus vitæ sanctitate clarus, Sacrosanctis Ecclesiæ Sacramentis susceptis, expansis manibus ad instar Domini nostri Iesu Christi in terram prostratus, assistente Beatissima Virgine Maria cum puero Iesu, ac cum cœtu Angelorum & plurimorum Sanctorum Regni Poloniæ Patronorum, inter quatuor quercus circa suam cellam in silua moritur, hæc verba in agone dicens: Iesu fili Dei & Virginis Mariæ, susceptor esto animæ meæ, vir sanctus plenus dierum bonorum felix in domino obdormiuit, cuius sancta anima in magna claritate in speciæ pulcherrimè albæ columbæ cum cœtu Angelorum in cœlum euollauit. Et in eadem villa Dobrowa in Ecclesia præfata Sanctissimæ Trinitatis Anno Domini 1287. Die 10. Mensis Iunii sepultus est. Tempore Vladislai 4. dicti Lokietek Regis Poloniæ, qui cùm in vita sua plurimis miraculis claruit, & post mortem suam breui florere cæpit. Ex quibus miraculis vnum adiicere hic placuit: Vno etenim tempore viro

Pisces distribuebat populo. Aliis benedixit piscibus. Ioan: 21. Luc: 24. Gen: 9. 21 Psalm: 54 1. Par. 29.

Simile miraculum, SS. Stanislai & Hyacinthi.

Quinque miliaribus distante à Casimiria.

Vehendo de nundinis Iaroslauien.

cuidam nomine Stanislao dicto vach Ciui Collensi ad beatum Bogumilum virum Dei & Pręsulem deuoto, in curru panno nimis onerato, sex equis prope villam Dabrowa sepulturam sancti Archiepiscopi eunti, vnus equus onere pressus in via occubuit, illicq; decoriatus est, cuius pellem dum dominus equi ad tumbam Præsulis Beati deuotionis erga sanctum suę sacerdotibus Ecclesię loco muneris obtulit, vt intercessione sui famuli Deus eidem cæteros equos sanos seruaret, mox dum ad sepulchrum prętati Pręsulis flexis genibus intime suffragium Beati viri inuocando Deum oraret, equus ille decoriatus ante fores templi hinnitu solito edito, prodigiose astitit, quem dominus videns, gratiis Deo Actis, equum illum lætus recepit, & in vsum suum contulit, omnibus mirabilia Dei in sancto suo & meritis ipsius prędicans. Hanc pellem detractam sacerdotes causa maioris fidei foribus Sacrarii templi, clauibus affigi curauerunt Anno Domini, 1 5 9 6. quę ad hoc vsq; tempus coloris nucerini conspicitur. Authores Historię, Ioannis Dlugoss. Can: Cra. in Chro. Pol, Bartolo: Paprocki lib: 2. & 3. fol. 159. 291. & 425. Stem: Nobilium Pol. Chronica Bohe: fol. 350. Cromerus lib: 10.

ORATIO. Deus, qui beatum Bogumilum Confessorem atq. Pontificem tuum, æternæ beatitudinis premio sublimasti: Concede propitius, vt cuius merita veneramur, in terris intercessionis eius auxilio, apud tuam misericordiam muniamur in cælis. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Gloria & honore coronasti eum Domine, & posuisti in capite eius coronam de lapide precioso, ac constituisti eum Regem super solium Regni Poloniæ.
Psalm: 8. 20. 1. Paral: 29.

B. Boleslaus Chabri Rex Poloniæ primus.

BEATVS BOLESLAVS CHABRIVS, primus Sanctus ac Christianus Polonorum Rex, ab Ottone tertio Romanorum imperatore coronatus, & Rex Polonię perpetuus

tutus creatus, ab omniq; tributo imperii absolutus. Eius tempore multi sancti viri Religiosi, in Regno Poloniç floruerunt, ipse quoq; spiritu prophetico clarus, multisq; victoriis insignis victor extitit, huic enim per Angelum Dei gladius datus refertur, sicut olim simile modo Ieremias Sanctus dei Propheta, Iudę Machabeo supremo ducis exercitus Iudęorum contra inimicos Hebręorum oranti gladium aureum dedit dicente sibi: Accipe sanctum gladium munus adeo, in quo deiicies omnes aduersarios populi mei, Dei enim mysterium est. 2. Machab: 15. ad Roma: 13. Aduersarios & inimicos suos facile non sine magno miraculo vincebat, qui gladius ad hocusq; tempus in armario Ecclesię Cathedralis Craconiensis conseruatur, eundemq; Reges Poloniç bella exercentes defferre & inimicos suos prostrare solebant. Tanta autem ipsius pietas & amor in sanctos famulos Christi fuerat, vt multa corpora sanctorum indebita sepultura carentium, nonnulla magno labore, cętera vero non minori pręcio à barbaris acquisita (pręcipuè vero Sancti Adalberti Pontificis & Sancti Brunonis Archiepiscopi Ruthenorum, cum octo sociis ipsius) Sancti Adalberti Martyribus Eremitis Camaldulensibus vt supra Ioannem Benedictum Matteum Isaac Christinum Barnabam & alios sanctos honorifice sepeliri curauit. Tandem multis Christianis & Regiis virtutibus conspicuus fœlix in Domino obdormiuit ac honorifice in Maiori Polonia Posnanię in medio Ecclesię Cathedralis, circa Altare Beatissimorum Petri & Pauli Apostolorum sepultus, Anno Domini, 1024. Die 12. Maii. Eius morte vniuersa Polonia, optime meriti Rege orbata, annum totum in luctu fuit; ita vt neque conuiuia vlla, neque chorez celebrarentur, neque culcioribus vestibus quisquam nobilium virorum aut fœminarum sese vestirent; eò, quoniam ipse pius Rex, multas prouincias felix bello victor,

Stanislaus Socol: in Offic: Patronorum

Stodislaus Baseus. lib: 2.

2. Mach: cap: 15. Rom: 13.

Corpora SS. à barbaris redemit & sepeliuit.

Eo tempore Sanctus Stanislaus natus Episcop9 Cracouię.

Cromerus lib: 3.

regni suę subiugauit: Episcopos, plurimas Ecclesias, monasteria, scholas & hospitalia, xenodochia pauperum in Polonia constituit & dotauit: Sacerdotes venerabat, statuas idolorum confregit, in nihilum reddigit. Eius temporibus Nobiles in Ecclesia audiendo cantum, Sequentia sanctę Euangelię, gladios euainabant, ob indefensionem fidei Orthodoxę Catholicę. Post cuius morté cęlestis lux & suauissimus odor, flagrans ac Angelicus cantus auditus est. Authores Historię, Martinus Ord: Prędi. Archi. Gne: in Chro. Pol fol. 7. Vincentius Kadlubek, epi. 6. lib. 2. & epi. 15. & 7. Miechouiensis lib. 2. cap: 6. 7. 8. Bielscius lib 1 fol. 62. Petrus Skarga Soc: Iesu in vita Sancti Adalberti Historiar. Cromerus lib: 3. Stodislaus Bascus 2. libro in Chronica.

Rex Iustus, qui iudicat in veritate pauperes, thronus eius in æternum firmabitur, cuius Regnum sempiternum est.
Prouer: 29. Daniel 7.

B. Boleslaus Pudicę Rex, cum S. Cunegundis celebs vixit 17. annos Multas Ecclesias & Monasteria fundauit. Eius impésis S. Stanislaus Canonizatus Iasuicos profligauit & ad fidem Christi cóuertit

BEATVS BOLESLAVS Pudicus Rex Polonię, maritus Sanctę Cunegundis, filię Belę Regis Hungarię, & frater Sanctę Salomeę Reginę Halicię, tertii Ordinis Sancti Francisci, ab adolescentię suę flore multis virtutibus, pręcipuè vero abstinentia & castitate ornatus; ita vt omnes vitę suę cum sancta Cunegundę vxore sua annos 17. celebs ac deuotissimus transegerit, plusquam religioni deditus, quàm secularibus negotiis videbatur: ad cuius instantiam non postremas, Sanctus Stanislaus Episcopus Cracouiensis & Martyr fuit canonizatus. Huic vno tempore incursionis hostium Tartarorum, Sancti Geruasius & Prothasius Martyres apparuerunt, certam ei victoriam de hostibus indicantes, quod euentus comprobauit. Iasigicos adhuc gentiles barbaros eo tempore existentes, bello, iure, felix victor profligauit,

gauit, prouinciam illorum subiugauit, ac in fidem Christi Catholicam conuertit. Quinque Monasteria fundauit, Cracouię sodalitatis Sancti Francisci Conuentualium, Sancti Andreę Ordinis Sanctę Claræ, & Sancti Marci Ordinis Sanctę Marię de Metri, in Scala & Zauichost Monialium, Ordinis Sanctę Clarę, ad intercessionem Beatæ Grimislauę matris suæ, & Sanctę Salomeę sororis suę, cuius quoque tempore præcipuum munus, Sal in Wieliczka & Bochnia apparuit. Sanctam Salomeam, sororem suam, Reginam Halicię, in eadem Ecclesia S. Francisci, cum magno plausu hominũ honorificè manibus suis, vnà cum sancta Cunegunda vxore sua sepulturę tradidit: plurimis tandem bonis Ecclesię dei collatis, in pauperes munificus felix, obdormiuit in Domino: Cracouię in Ecclesia Sancti Francisci Conuentualium à dextris Altaris maioris sepultus, Anno Domini, 1278. die 4. Decemb. apud eius sepulchrum cælesti radii noctu visebantur. Authores, Longinus in vita Sanctę Cunegundis, fol: 21. Annales polonorum, lib: 6. fol: 283. Vincentius Kadlubek lib. 2. cap: 22. & 23. Miechouiensis lib: 3. cap: 45. Bielscius lib: 2. fol: 185. Herburtus lib: 6. cap: 7. Bartholomęus Paprocki lib: 1. fol: 16. in stemmata Nobilium Polonorum. Stodislaus Bascus in Chron lib: 2.

Cromerus lib: 8.

Bielscius lib: 2. fol: 185.

Prosa ad vesperas ex antiquo Breuiario Polonorum, ex reuelatione S. Ioannis Eremite Camald. composita est, a R. Patre Stanislao Nucio, Ord. S. Fran. de Obser vt infrà.

Tota mente iubilemus, in hac die exultemus, tot numerum inuocemus, Sanctorum suffragia.

Qui in Christo renascentes, mundi huius respuentes, vana queq; conterentes, pergunt ad cælestia.

Bolislaus Rex Polonus, transit ad hos Sanctos pronus ferens eis munera.
In oscula proruentes, quem Sancti benedicentes Rex petit itinera.

Quod

Quod latrones audientes, pergunt illuc festinantes ferunt sanctis vincula.
Ab his nummos extorquebant, ad quos Sancti sic agebant viuimus per sęcula.
Boleslao remisimus nam hos corde contempsimus quærentes cælestia.
Latrones non crediderunt, gladiis hos occiderunt, sunt mortis compendia.
Sic per multas pasiones ad supernas mansiones gloriosi proceres Festinant
& in næmore læti suo in corpore ducunt mortem celeres.
O quam fœlix Polonia fælicior Casimiria, fiunt ibi prodigia ex Diuino (munere.
Licet ibi in faustitate, reliquiæ sunt locatæ, tellus tamen suxit laute horum sanguinem vere.
Cæcus, claudus, surdus, mutus, ab omnibus erit tutus, ægris membris destitutus, horum Sanctis precibus.
Ergo quiuis Christi cola diues pauper ruricola, extraneus & incola esto ad (hos votiuus.
Precamur vos iam patronos, Regi nostro incolonos, ferte pacem, mores bonos, victoriam in hostibus.
Scittas Turcam hinc pellite morbos pestes abducite, ipse Iesus sit dux vitæ, locate in cælestibus.
Ferent nobis hi solamen, si fuerit his precamen, semper erit subleuamen, omnis homo dicat, Amen.

ORATIO de Mart: Omnipotens æterne Deus, pro cuius gloria Sancti tui innocentes Martyres Ioannes, Benedictus, Matthæus, Isaac, Christinus, Athanasius, Laurentius, & Barnabas Confessor, Eremitæ Camaldulenses Casimiritani in Ecclesia tua sancta genibus in terra prostrati noctu diuinis Orationibus vacantes, ab impiis prædonibus apprehensi, manibus pedibusq; ad stipites alligatis crudeliter igne & diuersis tormentis diu lacerati & interfecti, Martyrii palmam æternæ gloriæ adepti sunt. Præsta quæsumus, vt quorum memoriam suæ deuotione recolimus, eorum actiones imitemur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

ORATIO de Confesso:

Deus qui nos concedis annua Sanctorum Confessorum tuorum Eremitarum Camaldulensium Andreæ Zeorardi, Barnabæ, Iusti, Bogumili, & Benedicti Zuirardi Martyris sociorum natalicia colere, da nobis in æterna beatitudine, de eorum societate in cælis feliciter vna cum illis gaudere. per Christum Dominum nostrum. AMEN.

1468

946

8941